

Program ochrony powietrza dla strefy miasta Gorzów Wielkopolski

Konsultacje społeczne

Wojciech Wahlig

Gospodarka
i środowisko
www.atmoterm.pl

Przyczyna przygotowania POP

Wyrok TSUE z 22 lutego 2018 roku (Sprawa C-336/16)

Program ochrony powietrza dla strefy miasto Gorzów Wielkopolski

Sentencja wyroku Trybunału Sprawiedliwości UE

„Rzeczpospolita Polska:

- ❑ **przekraczając od 2007 r. do 2015 r. włącznie dobowe wartości dopuszczalne dla stężenia pyłu PM10 w 35 strefach** oceny i zarządzania jakością powietrza oraz **roczne wartości dopuszczalne dla stężenia pyłu PM10 w 9 strefach** oceny i zarządzania jakością powietrza;
- ❑ **nie podejmując odpowiednich działań w programach ochrony powietrza** zmierzających do zapewnienia, aby okres występowania przekroczeń wartości dopuszczalnych dla stężenia pyłu PM10 w powietrzu był możliwie jak najkrótszy;
- ❑ **przekraczając dobowe wartości dopuszczalne dla stężenia pyłu PM10 w powietrzu** zwiększone o margines tolerancji w okresie od 1 stycznia 2010 r. do 10 czerwca 2011 r. w strefach miasto Radom, pruszkowsko-żyrardowskiej i kędzierzyńsko-kozielskiej, a także w okresie od 1 stycznia do 10 czerwca 2011 r. w strefie ostrowsko-kępińskiej, oraz
- ❑ **nie dokonując prawidłowej transpozycji art. 23 ust. 1 akapit drugi dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy,**

uchybiła zobowiązaniom ciążącym na tym państwie członkowskim odpowiednio na podstawie art. 13 ust. 1 dyrektywy 2008/50 w związku z załącznikiem XI do niej, art. 23 ust. 1 akapit drugi tej dyrektywy, a także art. 22 ust. 3 wskazanej dyrektywy w związku z załącznikiem XI do niej.”

Program ochrony powietrza dla strefy miasto Gorzów Wielkopolski

Podstawy prawne

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska

(Tj.: Dz. U. z 2019 r., poz. 1396, z późn. zm.)

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

(Tj.: Dz. U. z 2018 r., poz. 2081, z późn. zm.)

Rozporządzenie MŚ z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r., poz. 914)

Rozporządzenie MŚ z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1031 z późn. zm.)

Rozporządzenie MŚ z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1159)

Rozporządzenie MŚ z dnia 8 czerwca 2018 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2018 r., poz. 1119)

Program ochrony powietrza dla strefy miasto Gorzów Wielkopolski – konsultacje i opiniowanie

konsultacje projektu POP

- SPOŁECZNE

opiniowanie projektu uchwały w sprawie POP

- przez Prezydenta
- przez Ministra Klimatu

Program ochrony powietrza dla strefy

Ocena jakości powietrza za 2018 rok

- przekroczenia poziomów docelowych B(a)P

Program ochrony powietrza dla strefy miasto Gorzów Wielkopolski

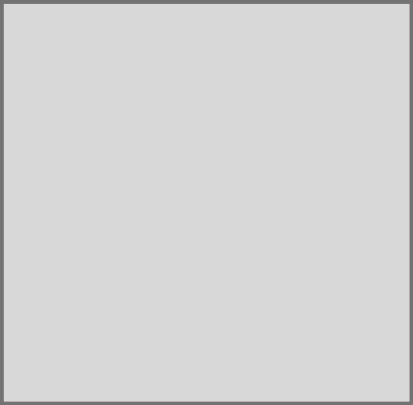
elementy POP

- bilans emisji zanieczyszczeń do powietrza w roku bazowym 2018 z KOBIZE
- **ocena przyczyn przekroczeń poziomów dopuszczalnych w oparciu o wyniki modelowania rozprzestrzeniania zanieczyszczeń i szczegółową analizę pomiarów prowadzonych w ramach PMŚ**
- **wskazanie zadań w harmonogramie realizacji**
- oszacowanie kosztów realizacji działań naprawczych
- efekt ekologiczny działań naprawczych
- **PDK (plan działań krótkoterminowych)**
- określenie szacunkowych kosztów złej jakości powietrza
- monitorowanie realizacji

Program ochrony powietrza dla strefy miasto Gorzów Wielkopolski

Bilans emisji

typ emisji	Typ SNAP	emisja zanieczyszczeń objętych Programem w roku bazowym	
		B(a)P [Mg]	B(a)P [%]
przemysł i energetyka	01	0,0005	1,10%
	02	0,0003	0,69%
	03	0,0015	3,74%
	04	0,0000	0,00%
	05	0,0000	0,00%
	06	0,0000	0,01%
	07	0,0000	0,00%
komunalno-bytowa niezorganizowana (z hałd i wyrobisk)	0202	0,0384	93,33%
transport drogowy	05	-	-
ciągniki rolnicze	07	0,0005	1,10%
kolej	08	-	-
lotniska (Babimost)	08	0,0000	0,02%
ze składowisk	08	-	-
z hodowli i upraw	09	-	-
z lasów i gruntów	10	-	-
SUMA	11	-	-
		0,0412	100,00%

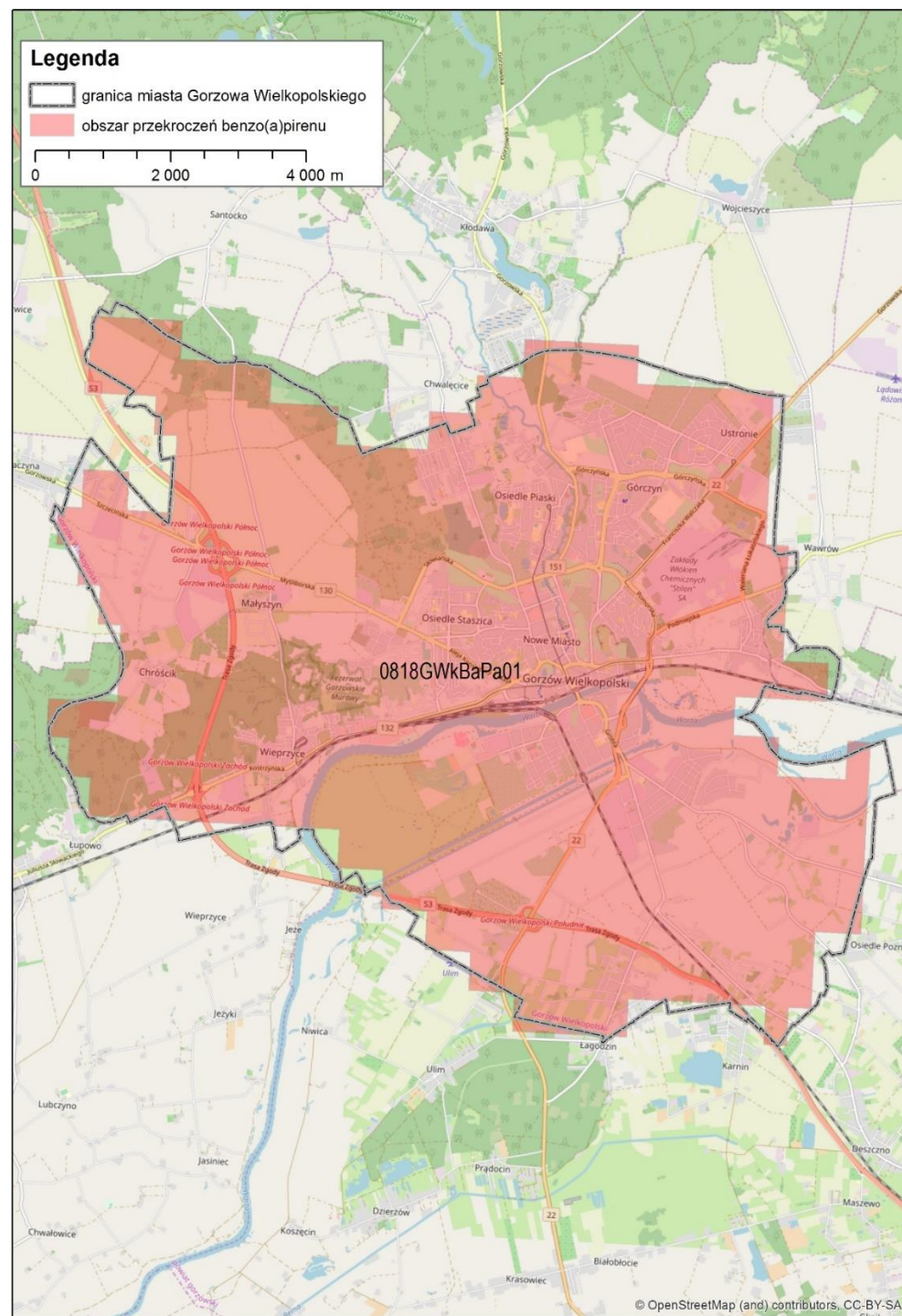
Obszary przekroczeń w roku bazowym 2018

Obszary przekroczeń

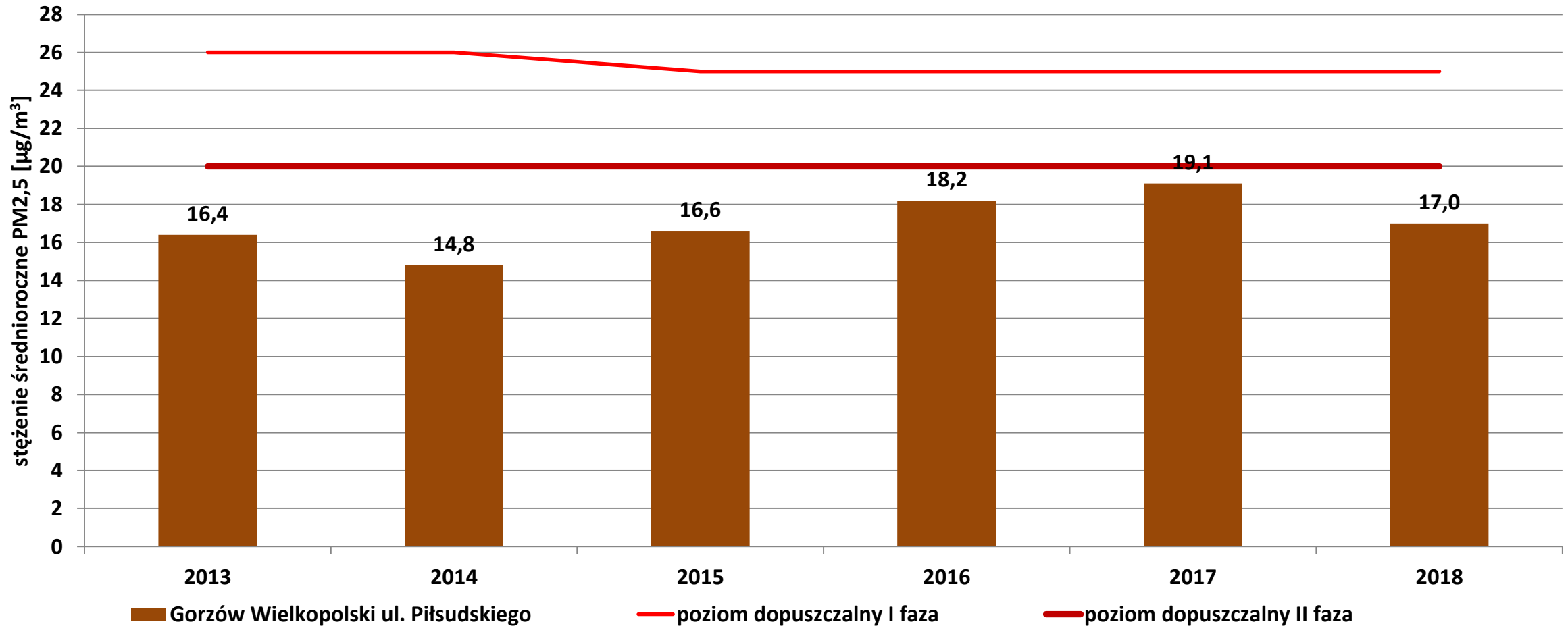
☐ strefa miasto Gorzów Wielkopolski

B(a)P roczne

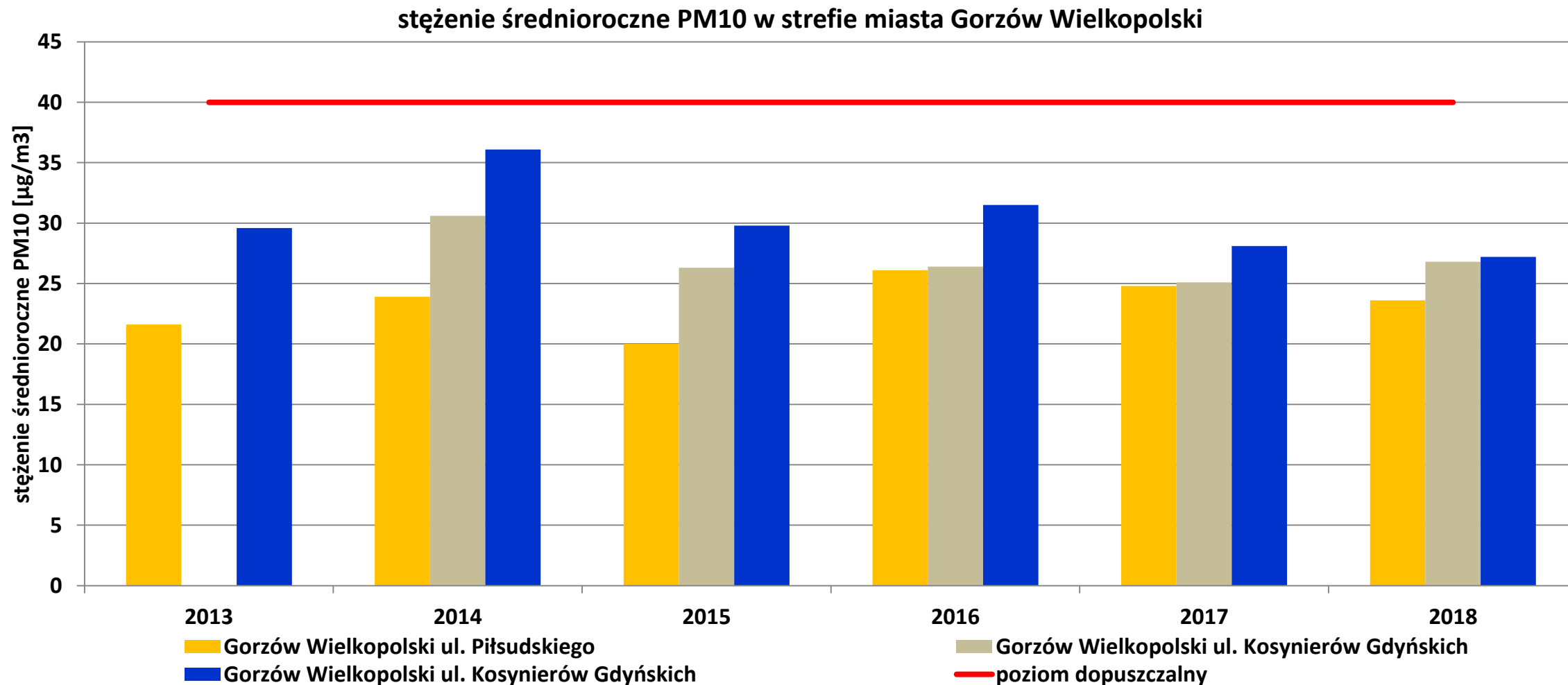
Program ochrony powietrza dla strefy miasto Gorzów Wielkopolski

Pomiary stężeń pyłu PM_{2,5} w strefie miasto Gorzów Wielkopolski

Program ochrony powietrza dla strefy miasto Gorzów Wielkopolski

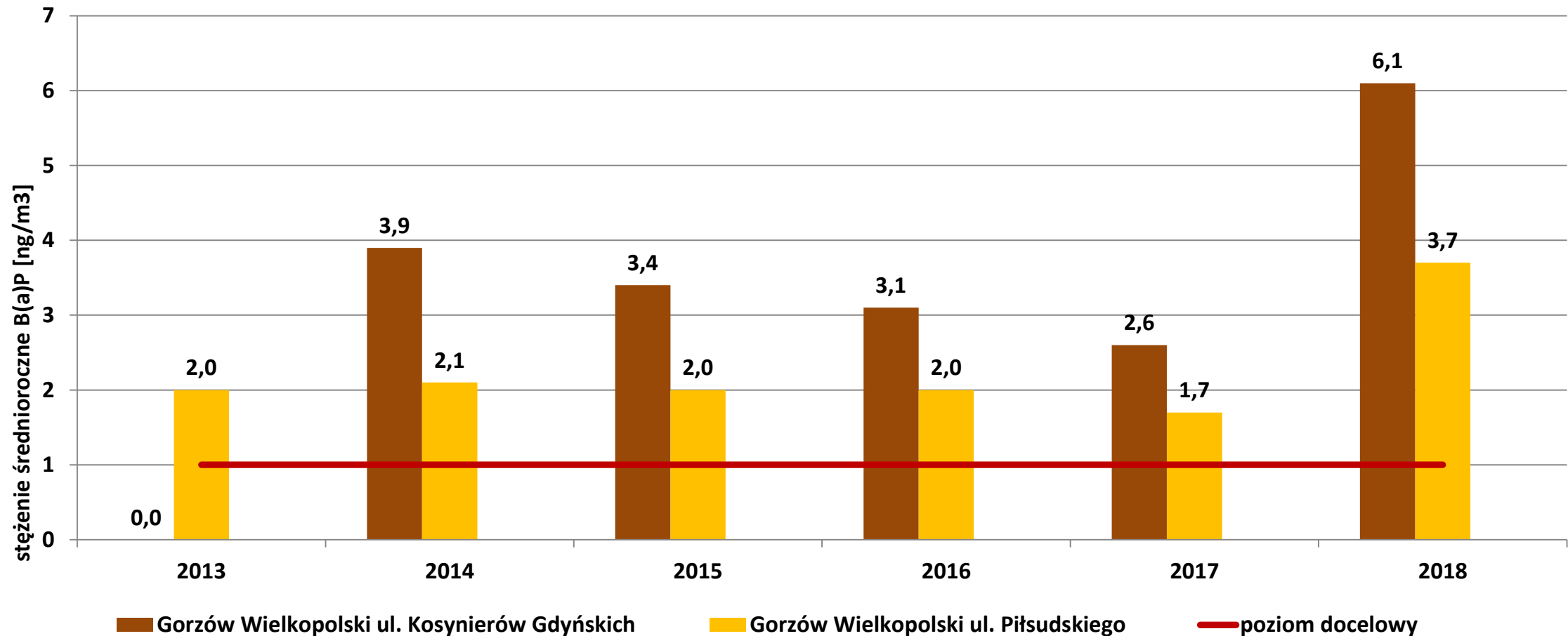
Pomiary stężeń pyłu PM10 w strefie miasto Gorzów Wielkopolski

Program ochrony powietrza dla strefy miasto Gorzów Wielkopolski

Pomiary stężeń pyłu B(a)P w strefie miasto Gorzów Wielkopolski

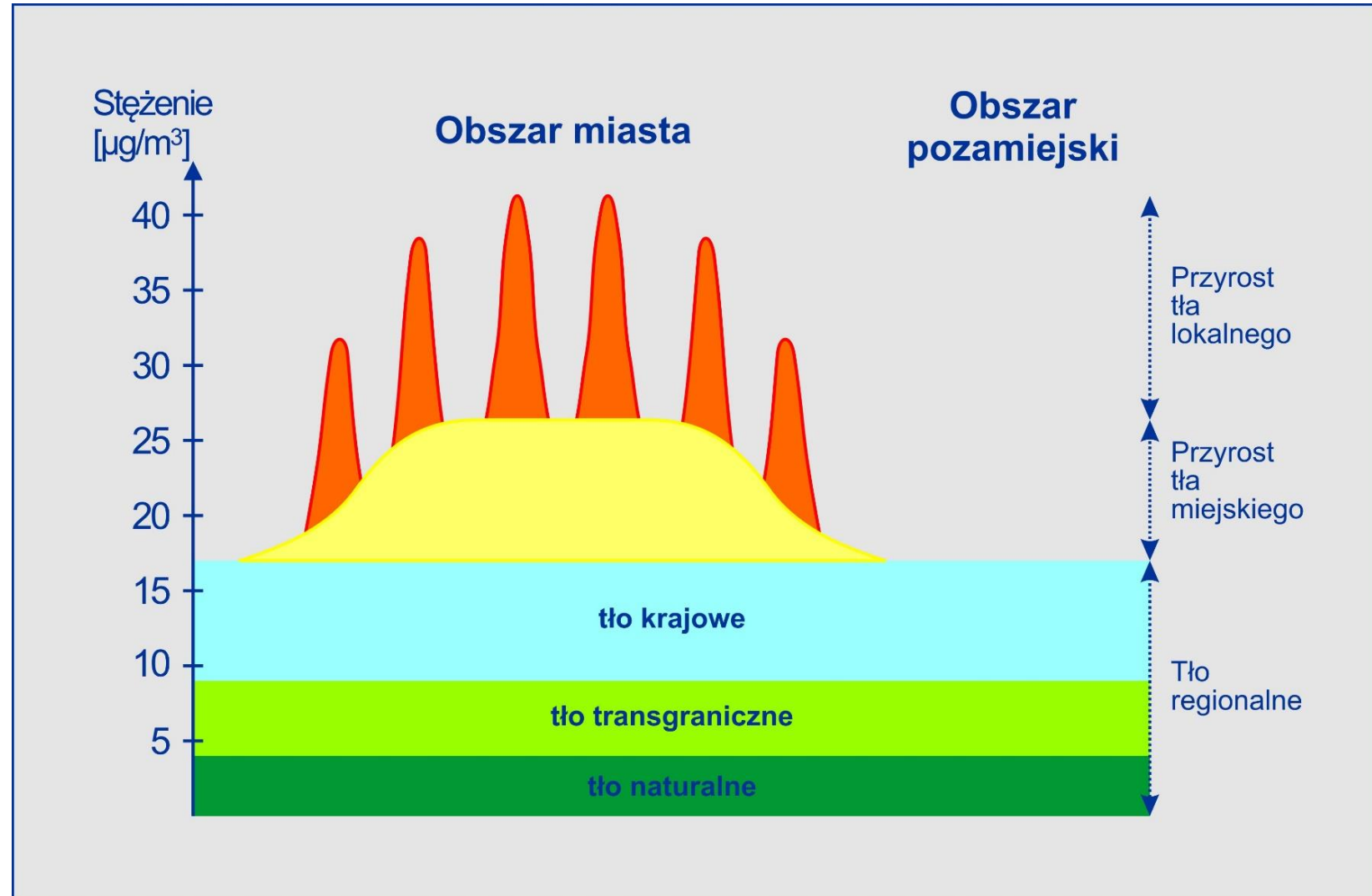
stężenie średnioroczne benzo(a)pirenu w strefie miasta Gorzów Wielkopolski

Program ochrony powietrza dla strefy miasto Gorzów Wielkopolski

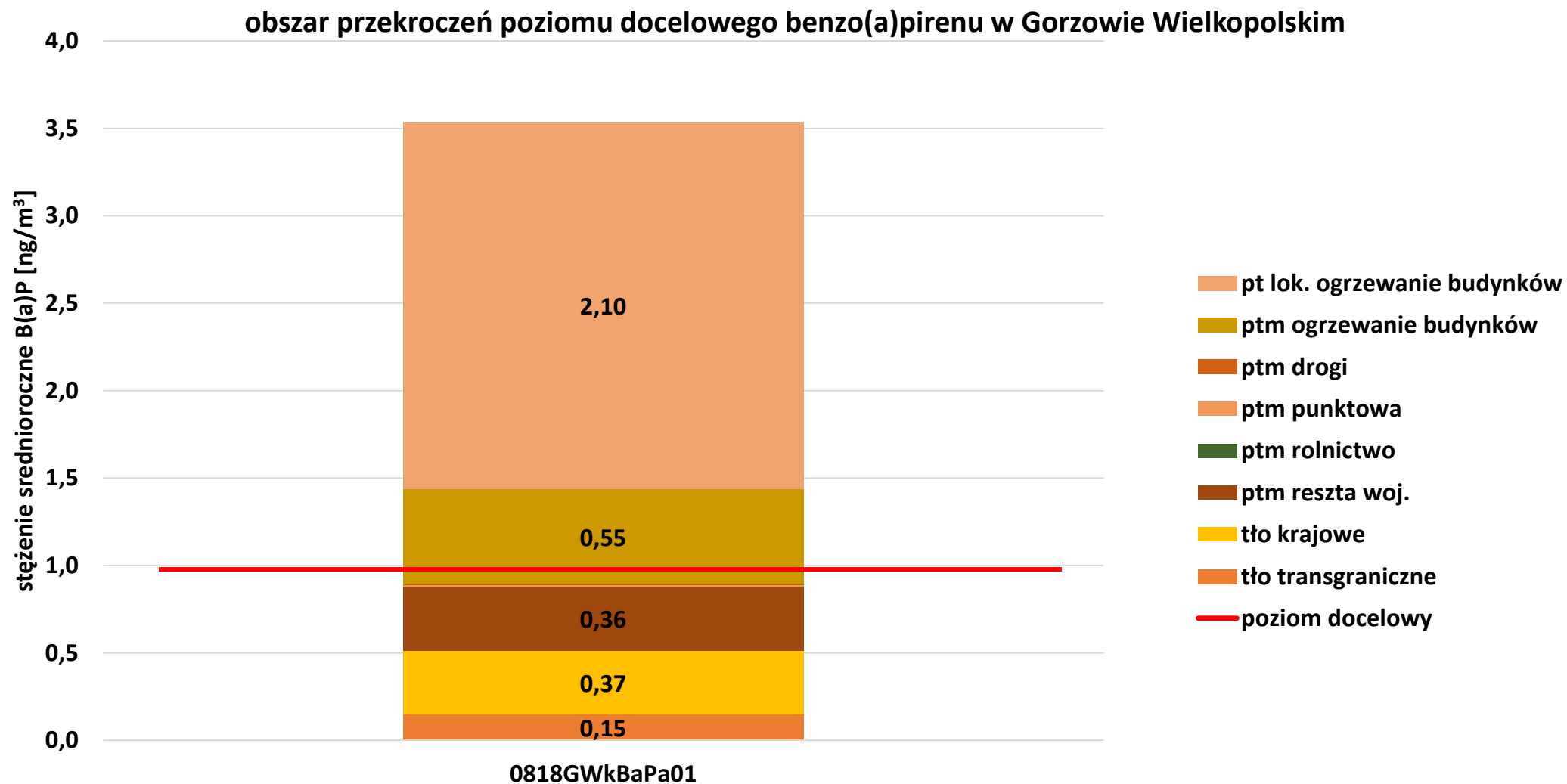
Odpowiedzialność za wysokość stężeń zanieczyszczeń różnych rodzajów źródeł emisji

- tło regionalne
 - naturalne
 - transgraniczne
 - krajowe
- przyrost tła miejskiego
- przyrost tła lokalnego

Program ochrony powietrza dla strefy miasto Gorzów Wielkopolski

Odpowiedzialność za wysokość stężeń B(a)P różnych rodzajów źródeł emisji

Program ochrony powietrza dla strefy miasto Gorzów Wielkopolski – harmonogram

Działania naprawcze wskazane w harmonogramie realizacji

- ograniczenie emisji z sektora komunalno-bytowego
- termin realizacji
- działania edukacyjne i promocyjne oraz informacyjne i szkoleniowe
- działania kontrolne

Obniżenie emisji z indywidualnych systemów grzewczych w wyniku eliminacji niskosprawnych urządzeń na paliwa stałe

zmiana sposobu ogrzewania

termomodernizacja

Program ochrony powietrza dla strefy miasto Gorzów Wielkopolski

Zadanie PL0801_ZSO: Obniżenie emisji z indywidualnych systemów grzewczych w wyniku eliminacji niskosprawnych urządzeń na paliwa stałe

- Działanie powinno być realizowane zgodnie z przyjętą Uchwałą Nr XLVI/733/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dn. 18 czerwca 2018 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze miasta Gorzów Wielkopolski ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.
- Działania zmierzające do obniżenia emisji z indywidualnych systemów grzewczych opalanych paliwami stałymi, będą obejmować przede wszystkim poniższe czynności:
 - zastąpienie niskosprawnych urządzeń grzewczych podłączeniem do sieci ciepłowniczej lub urządzeniami opalonymi gazem
 - prowadzenie działań zmierzających do wymiany niskosprawnych kotłów na paliwa stałe (głównie na węgiel) na:
 - kotły zasilane olejem opałowym;
 - ogrzewanie elektryczne;
 - OZE (głównie pompy ciepła);
 - nowe kotły węglowe zasilane automatycznie
 - prowadzenie działań termomodernizacyjnych, tj. dociepleń ścian, stropów, dachów, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej.

Zadanie PL0801_EE: Działania promocyjne i edukacyjne (ulotki, imprezy, akcje szkolne, audycje, konferencje) oraz informacyjne i szkoleniowe

- prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom zagrożenia dla zdrowia, jakie niesie ze sobą zanieczyszczenie powietrza,
- prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom wpływ spalania paliw niskiej jakości oraz odpadów na jakość powietrza;
- informowanie mieszkańców o zakazach związanych z postępowaniem z odpadami, a także w związku z wejściem w życie od 1 stycznia 2023 r. tzw. „uchwały antysmogowej”.

Zadanie PL0801_KPP: Prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów

- przestrzeganie zakazu spalania odpadów w kotłach i piecach;
- przestrzeganie zakazu spalania odpadów zielonych, a także przestrzegania zakazu wypalania traw i łąk;
- przestrzeganie zapisów uchwały antysmogowej (od 1 stycznia 2023 r.).

Kontrole mogą dotyczyć: gospodarstw domowych, obiektów należących do podmiotów gospodarczych, obiektów użyteczności publicznej.

Program ochrony powietrza dla strefy miasto Gorzów Wielkopolski

Koszty realizacji działań i harmonogram

Obniżenie emisji z indywidualnych systemów grzewczych

Działanie średnioterminowe:

2020 – 1,4 mln zł;

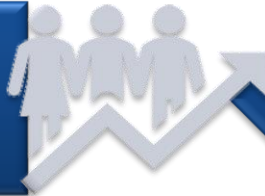
2021 – 4,3 mln zł;

2022 – 4,3 mln zł;

2023 – 4,3 mln zł.

Ogółem: 14,3mln zł

Działania promocyjne i edukacyjne

Działanie długoterminowe:

W latach 2020 – 2025 (6 lat) co roku 100 tys. zł.

Ogółem: 600 tys. zł

Prowadzenie kontroli

Działanie długoterminowe:

W latach 2020 – 2025 (5 lat) co roku 50 tys. zł.

Ogółem: 300 tys. zł

Program ochrony powietrza dla strefy miasto Gorzów Wielkopolski

Scenariusze
redukcji
emisji

Scenariusz **bazowy** –
działania wynikające z
przepisów prawa

Uchwała Nr
XLVI/734/18 z dnia
18 czerwca 2018

Scenariusz **redukcji** –
dodatkowe działania
wskazane w
harmonogramach
realizacji

w celu
dotrzymania
poziomu
docelowego B(a)P

Program ochrony powietrza dla strefy miasto Gorzów Wielkopolski

Redukcja emisji z sektora komunalno-bytowego

Scenariusz I – przewidywane zmiany emisji ze źródeł zlokalizowanych w strefie miasta Gorzów Wlkp. w przypadku realizacji działań przewidzianych w prawie

rodzaj emisji	rok bazowy	Poziom redukcji emisji %	rok prognozy
	[kg/rok]		[kg/rok]
emisja powierzchniowa	0,0384	10%	0,03456

Scenariusz II – przewidywane zmiany emisji ze źródeł zlokalizowanych w strefie miasta Gorzów Wielkopolski w przypadku realizacji działań przewidzianych w Programie

rodzaj emisji	rok bazowy	Poziom redukcji emisji %	rok prognozy
	[Mg/rok]		[Mg/rok]
emisja powierzchniowa	0,0384	17%	0,0319

Program ochrony powietrza dla strefy miasto Gorzów Wielkopolski

Środki zagraniczne

- Fundusze norweskie i Europejski Obszar Gospodarczy
- Program LIFE

Środki krajowe

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – priorytetowy program „**CZyste Powietrze**”
- Program Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubuskiego na lata 2014-2020

Nowa perspektywa finansowa

- Obecnie trwają prace nad zakończeniem ustaleń dotyczących nowych **Wieloletnich ram finansowych Unii Europejskiej na lata 2021-2027**

Dla benzo(a)pirenu zakłada się wystąpienie **jednego poziomego ostrzegania**, który zostanie ogłoszony po zidentyfikowanym ryzyku wystąpienia przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu.

**POZIOM
I**

Powiadomienie o
ryzyku wystąpienia
przekroczeń lub o
wystąpieniu
przekroczenia

Poziom docelowy

Działania informacyjne, edukacyjne i
ostrzegawcze

Program ochrony powietrza dla strefy miasto Gorzów Wielkopolski – PDK

Działania krótkoterminowe

DZIAŁANIA INFORMACYJNE (POZIOM I)

Informowanie o zagrożeniu złą jakością powietrza

Doskonalenie systemu przekazywania informacji o jakości powietrza

Coroczna aktualizacja procedur postępowania przez jednostki zobligowane do działań krótkoterminowych

Zalecenia korzystania z komunikacji miejskiej zamiast indywidualnej

Prowadzenie akcji informacyjnej dot. ograniczeń i zakazów wprowadzonych uchwałą antysmogową

Edukacja ekologiczna

Plan działań krótkoterminowych PDK

POZIOM I

Powiadomienie o
ryzyku wystąpienia
przekroczeń lub o
wystąpieniu
przekroczenia

poziomów
dopuszczalnych i
docelowych

Działania informacyjne, edukacyjne
i ostrzegawcze

POZIOM II

Ostrzeżenie o
ryzyku wystąpienia
przekroczenia

> poziomy
informowania

Działania informacyjne,
ostrzegawcze i operacyjne

POZIOM III

Alarm smogowy
(powiadomienie o
ryzyku wystąpienia
przekroczenia)

> poziomy
alarmowe

Działania informacyjne, ostrzegawcze,
operacyjne i organizacyjne

Program ochrony powietrza dla strefy miasto Gorzów Wielkopolski – PDK

Działania krótkoterminowe

DZIAŁANIA INFORMACYJNE (POZIOM I, II i III)

Informowanie o zagrożeniu złą jakością powietrza

Doskonalenie systemu przekazywania informacji o jakości powietrza

Coroczna aktualizacja procedur postępowania przez jednostki zobligowane do działań krótkoterminowych

Zalecenia korzystania z komunikacji miejskiej zamiast indywidualnej

Prowadzenie akcji informacyjnej dot. ograniczeń i zakazów wprowadzonych uchwałą antysmogową

Edukacja ekologiczna

Program ochrony powietrza dla strefy miasto Gorzów Wielkopolski

– PDK

Działania krótkoterminowe

DZIAŁANIA
OSTRZEGAWCZE
(POZIOM I, II, III)

Ograniczenie długotrwałego przebywania na otwartej przestrzeni

Ograniczenie aktywności fizycznej na zewnątrz

Stosowanie się do zaleceń lekarskich (w przypadku ataków astmy, duszności)

Unikanie przewietrzania pomieszczeń w trakcie trwania ostrzeżenia

Program ochrony powietrza dla strefy miasto Gorzów Wielkopolski

– PDK

Działania krótkoterminowe

DZIAŁANIA OPERACYJNE (POZIOM II, III)

Intensywne kontrole instalacji spalania paliw stałych

Kontrole w zakresie zakazu spalania pozostałości roślinnych w obszarach zabudowanych

Zalecenie ograniczenia stosowania kominków

Kontrole czystości dróg wyjazdowych z budowy

Kontrole pojazdów w zakresie jakości spalin

Wprowadzenie darmowej komunikacji publicznej

Przeniesienie uciążliwego natężenia ruchu pojazdów na odcinki alternatywne

Zalecenie ograniczenia prac powodujących zapylenie

Program ochrony powietrza dla strefy miasto Gorzów Wielkopolski – PDK

Działania krótkoterminowe

DZIAŁANIA
ORGANIZACYJNE

Budowa i bieżąca aktualizacja bazy danych o jednostkach oświatowych i opiekuńczych, które należy powiadomić

Budowa i aktualizacja bazy danych o jednostkach opieki zdrowotnej

Aktualizacja procedur postępowania w ramach planów zarządzania kryzysowego – wojewódzkiego, powiatowych i gminnych

Dziękuję za uwagę

Wojciech Wahlig

wahlig@atmoterm.pl

**Gospodarka
i środowisko**

Atmoterm SA

ul. Łangowskiego 4

45-031 Opole

www.atmoterm.pl

